

Cesta k vyšším energetickým standardům budov

Novela zákona č. 406/2000 Sb. o hospodaření energií a finanční nástroje na podporu úspor energie v budovách

Petr Holub, 9. listopadu 2012

Výzvy blízké budoucnosti: domy s nulovou spotřebou energie,
Calla, České Budějovice

Představení

- Šance pro budovy je společná iniciativa tří profesních a podnikatelských asociací: České rady pro šetrné budovy, Centra pasivního domu a Asociace výrobců minerální izolace
- Reprezentuje přes 180 firem napříč hodnotovým řetězcem výstavby a renovace energeticky úsporných budov, od malých až po velké: architekti, projektanti, developeři, stavební a montážní firmy, výrobci materiálů a technologií, finanční služby, konzultační společnosti

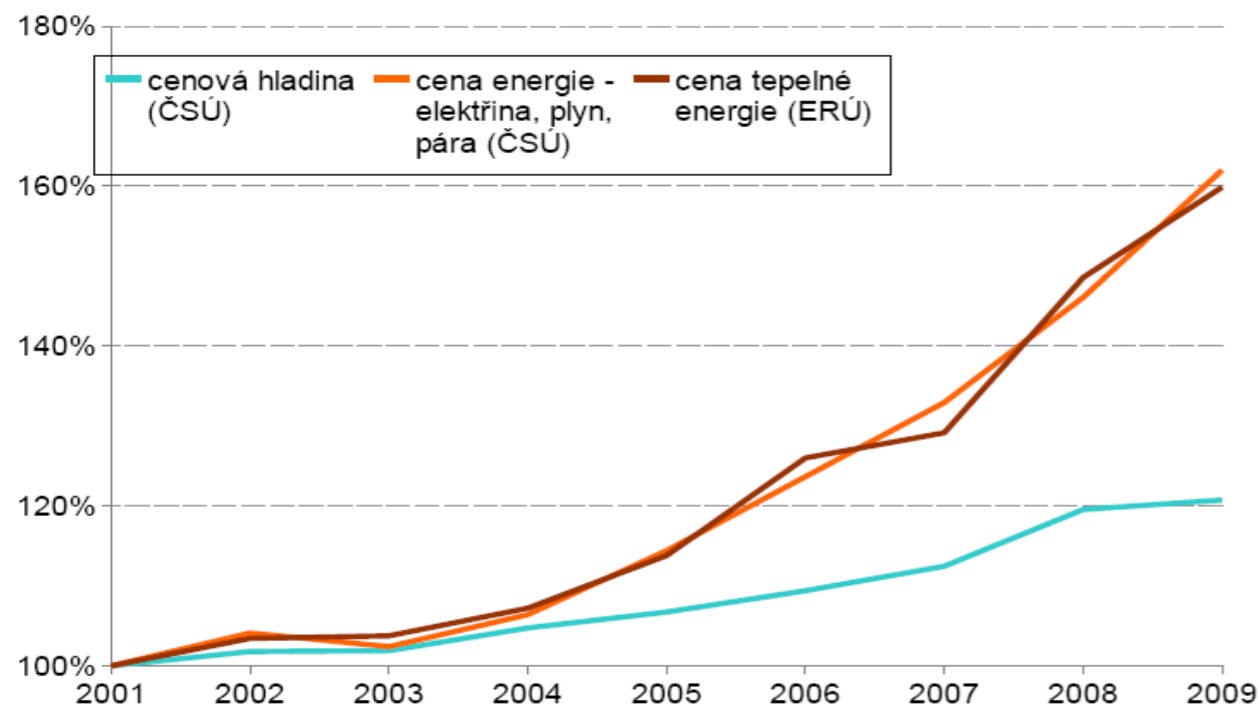
Máme problém..

- Reálné ceny energie rostou
- Zdroje pochází z nestabilních regionů a znečišťují
- České budovy jsou ve špatném energetickém standardu
- Plýtváme energií a platíme za ni vysoké účty

..a jeho řešení

- Už nyní dokážeme stavět daleko úsporněji
- Máme materiály i technologie
- Cesta k energeticky úsporným budovám začíná

Vývoj cen energií a inflace (2001 = 100%)

Energeticky úsporné budovy mají mnohé přínosy

- Energetická bezpečnost
 - Nižší závislost na dovozech paliv z nestabilních regionů
 - Pomalejší vyčerpání neobnovitelných zdrojů
- Životní prostředí
 - Menší místní a globální znečištění
 - Zdravé vnitřní prostředí budov
- Efektivní ekonomika
 - Místní a regionální firmy
 - Rovnoměrně rozděleny po území státu
 - Přináší zelená pracovní místa
- Sociální koheze
 - Zvýšení životního komfortu českých domácností
 - Proporčně příznivější dopad pro sociálně slabší skupiny

Směrnice o energetické náročnosti budov

- Energy Performance of Buildings Directive, 2010/31/EU (přepracování původní směrnice 2002/91/ES)
- Přijata 19. května 2010, transpoziční lhůta pro členské státy do 9. července 2012
- Účinnost většiny ustanovení nejpozději od 9. ledna 2013, některá ustanovení mají odloženou účinnost
- Článek 2 - Definice
- Články 3 až 9 - Požadavky na energetickou náročnost
- Článek 10 - Finanční nástroje
- Články 11 až 13 - Průkazy energetické náročnosti
- Články 14 až 16 - Kontroly kotlů a klimatizací
- Články 17 a 18 - Nezávislí specialisté a jejich kontrola

Postupnými kroky ke kvalitnějším budovám

a) Novostavby

Již nyní je třeba do legislativy vtělit všechny kroky do roku 2020. To zajistí předvídatelnost a čas na přípravu.

b) Renovace

Požadavky musí být na energetickou kvalitu renovace, ne na její rozsah. To nezbrzdí investice ve stavebnictví.

c) Rozhodné datum

Musí záviset na kroku ze strany stavebníka, tedy být vázáno na žádost o stavební povolení. To zabrání maření investic.

Požadavky na energetickou náročnost (§ 7)

- Novostavby:
 - od 2013 požadavky na tzv. nákladově optimální úrovni (takové, kde jsou v průběhu ekonomické životnosti budovy na modelových případech nejnižší celkové náklady)
 - od 2018 pro budovy nad 1500 m²,
 - od 2019 pro budovy mezi 350 a 1500 m²,
 - od 2020 pro budovy menší než 350 m² bude vyžadována výstavba v téměř nulovém standardu
 - pro budovy orgánů veřejné moci a jimi zřizovanými institucemi jsou termíny posunuty o dva roky dříve
 - termíny se týkají data podání žádosti o stavební povolení nebo data ohlášení stavební úpravy

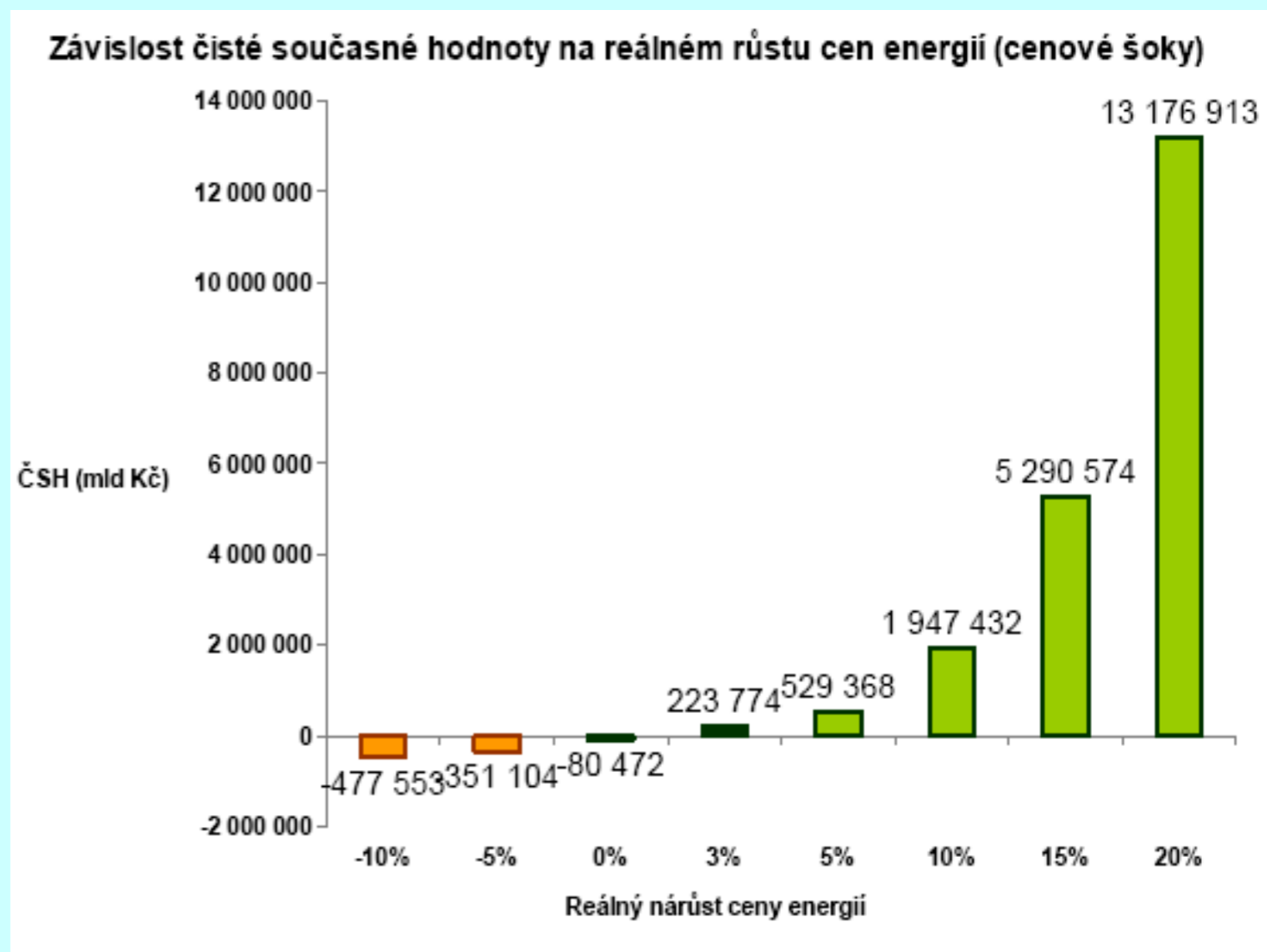
Požadavky na energetickou náročnost (§ 7)

- Renovace:
 - od 2013 požadavky na energetickou kvalitu renovace (budovy či měněných prvků) na nákladově optimální úrovni
 - to je důležité, aby nebyla část potenciálu úspor energie neefektivně "uzamčena" až do příští renovace, která typicky proběhne za 30-40 let
 - není požadavek na rozsah renovace, to by působilo na vlastníky demotivačně
 - stavebník si vybírá, zda plní požadavky na energetickou náročnost celé budovy, nebo pouze měněných stavebních či technologických prvků

Ekonomická příležitost: 223 miliard Kč

- Kumulovaná čistá současná hodnota pro zavedení vyšších energetických standardů spočtena na 223 mld. pod konzervativními předpoklady (3% reálný růst ceny energie, 25 let ekonomická životnost)
- Silná závislost čisté současně hodnoty na růstu cen energie
- Přejít k vyšším energetickým standardům je sázka na zvyšující se ceny energie; zajistí vlastníky před cenovými šoky na trhu s energií

Průkazy energetické náročnosti budov

- Při výstavbě nebo renovaci dokládají splnění požadavků
- Při prodeji či novém pronájmu nabízí zájemci ověřenou hodnotu, ze které lze odvodit roční náklady na energie (při typickém užívání) – je to obdoba uvádění normované spotřeby u automobilu nebo štítku na ledniče
- Je to nástroj ochrany spotřebitele, ten nekupuje “zajíce v pytli”, jehož provoz se mu následně prodraží – informovanost účastníků trhu o kvalitě zboží je základním předpokladem jeho dobrého fungování
- Průkaz by měl být co nejjednodušší a jednoznačný, jeho podobu stanoví vyhláška ministerstva průmyslu (ta je nyní v meziresortním připomínkovém řízení)

Povinnosti zpracovat průkaz (§ 7a)

- Rodinné a bytové domy, komerční budovy:
 - zachování stávajícího stavu: průkazy na novostavby a větší renovace nad 25% obálky budovy (při postupné renovaci pouze poprvé, pokud se dokládají požadavky jen na prvky)
 - od 2013: průkazy při prodeji a novém pronájmu celých budov
- Jednotlivé byty či kanceláře:
 - od 2013: průkazy při prodeji jednotlivých bytů a kanceláří
 - od 2016: průkazy při novém pronájmu jednotlivých bytů a kanceláří
 - průkaz na byt = průkaz na dům
 - náhradou se může vykázat vyúčtování energie (elektřina, plyn, teplo) za poslední tři roky, pokud vlastník bytu neobdrží na písemnou žádost průkaz od SVJ

Povinnosti zpracovat průkaz (§ 7a)

- Bytové domy a administrativní budovy musí mít průkaz (pro usnadnění přístupu vlastníků bytů či kanceláří k němu):
 - od 2015 pro budovy nad 1500 m²
 - od 2017 pro budovy nad 1000 m²
 - od 2019 pro budovy pod 1000 m²
- Budovy užívané orgány veřejné moci:
 - od 1. července 2013 pro budovy nad 500 m²
 - od 1. července 2015 pro budovy nad 250 m²
- Vždy se jedná o tzv. energeticky vztažnou plochu (celková vnější podlahová plocha)
- Platnost průkazu je 10 let (včetně průkazů zpracovaných podle stávající legislativy, tam je nutné příslušné označení)

ŠANCE PRO BUDOVY

Diskutovaná podoba nového průkazu

PRŮKAZ ENERGETICKÉ NÁROČNOSTI BUDOVY

vydaný podle zákona č. 406/2012 Sb., o hospodáření energií, a vyhlášky č. 148/2012 Sb., o energetické náročnosti budov

Ulice, číslo: _____
 PSC, místo: _____
 Typ budovy: _____
 Plocha obálky budovy: _____ m²
 Obestavěný prostor: _____ m³
 Objemový faktor tvaru A/V: _____ m³/m²
 Energetická vztažná plocha: _____ m²

FOTO

DOPORUČENÁ OPATŘENÍ

Opatření pro:	Stanovena ano ☒ ne ☐
Vnější stěny:	☒
Okna a dveře:	☐
Střechu:	☐
Podlahu:	☐
Vytápění:	☐
Chlazení/klimatizaci:	☐
Větrání:	☐
Přípravu teplé vody:	☐
Osvětlení:	☐
Jiné:	☐

Popis opatření v protokolu průkazu

PODÍL DÍLČÍCH DODANÝCH ENERGIÍ

ENERGETICKÁ NÁROČNOST BUDOVY

Celková dodaná energie kWh/(m ² ·rok)	Celková neobnovitelná primární energie kWh/(m ² ·rok)
Mimořádně úsporná A	Návrh A
Velmi úsporná B	XXX B
Úsporná C	XXX C
Hospodárná D	XXX D
Nehospodárná E	XXX E
Velmi nehospodárná F	XXX F
Mimořádně nehospodárná G	XXX G

UKAZATELE ENERGETICKÉ NÁROČNOSTI BUDOVY

Obálka budovy	Vytápění	Chlazení	Větrání	Úprava vlhkosti	Teplá voda	Osvětlení
U _{en} W/(m ² ·K)	Díleč dodaná energie kWh/(m ² ·rok)					
Mimořádně úsporná A	XXX	XXX	XXX	XXX	XXX	XXX
Velmi úsporná B	XXX	XXX	XXX	XXX	XXX	XXX
Úsporná C	XXX	XXX	XXX	XXX	XXX	XXX
Hospodárná D	XXX	XXX	XXX	XXX	XXX	XXX
Nehospodárná E	XXX	XXX	XXX	XXX	XXX	XXX
Velmi nehospodárná F	XXX	XXX	XXX	XXX	XXX	XXX
Mimořádně nehospodárná G	XXX	XXX	XXX	XXX	XXX	XXX
Díleč dodaná energie pro celou budovu	XXX	XXX	XXX	XXX	XXX	XXX

Vyhotoveno dne: _____ Platnost do: _____
 Zpracovatel: _____ Osvědčení č.: _____
 Kontakt: _____ Podpis: _____

PRŮKAZ ENERGETICKÉ NÁROČNOSTI BUDOVY

vydaný podle zákona č. 406/2012 Sb., o hospodáření energií, a vyhlášky č. 148/2012 Sb., o energetické náročnosti budov

Ulice, číslo: _____
 PSC, místo: _____
 Typ budovy: _____
 Plocha obálky budovy: _____ m²
 Obestavěný prostor: _____ m³
 Objemový faktor tvaru A/V: _____ m³/m²
 Energetická vztažná plocha: _____ m²

FOTO

DOPORUČENÁ OPATŘENÍ

Opatření pro:	Stanovena ano ☒ ne ☐
Vnější stěny:	☒
Okna a dveře:	☐
Střechu:	☐
Podlahu:	☐
Vytápění:	☐
Chlazení/klimatizaci:	☐
Větrání:	☐
Přípravu teplé vody:	☐
Osvětlení:	☐
Jiné:	☐

Popis opatření v protokolu průkazu

PODÍL DÍLČÍCH DODANÝCH ENERGIÍ

ENERGETICKÁ NÁROČNOST BUDOVY

Celková dodaná energie kWh/(m ² ·rok)	Celková neobnovitelná primární energie kWh/(m ² ·rok)
Mimořádně úsporná A	Návrh A
Velmi úsporná B	XXX B
Úsporná C	XXX C
Hospodárná D	XXX D
Nehospodárná E	XXX E
Velmi nehospodárná F	XXX F
Mimořádně nehospodárná G	XXX G

UKAZATELE ENERGETICKÉ NÁROČNOSTI BUDOVY

Obálka budovy	Vytápění	Chlazení	Větrání	Úprava vlhkosti	Teplá voda	Osvětlení
U _{en} W/(m ² ·K)	Díleč dodaná energie kWh/(m ² ·rok)					
Mimořádně úsporná A	XXX	XXX	XXX	XXX	XXX	XXX
Velmi úsporná B	XXX	XXX	XXX	XXX	XXX	XXX
Úsporná C	XXX	XXX	XXX	XXX	XXX	XXX
Hospodárná D	XXX	XXX	XXX	XXX	XXX	XXX
Nehospodárná E	XXX	XXX	XXX	XXX	XXX	XXX
Velmi nehospodárná F	XXX	XXX	XXX	XXX	XXX	XXX
Mimořádně nehospodárná G	XXX	XXX	XXX	XXX	XXX	XXX
Díleč dodaná energie pro celou budovu	XXX	XXX	XXX	XXX	XXX	XXX

Vyhotoveno dne: _____ Platnost do: _____
 Zpracovatel: _____ Osvědčení č.: _____
 Kontakt: _____ Podpis: _____

Termín náběhu povinností v roce 2013 (?)

- Novela zákona se zdržela v legislativním procesu (mj. kvůli vetu prezidenta) a již nebylo možné posunout termín její účinnosti, který je 1. ledna 2013
- Nicméně jak pro přípravu projektových dokumentací budov, které by měly plnit nové požadavky při podání žádosti o stavební povolení, tak pro zpracování průkazů na prodávané a nově pronajímané budovy, není dostatek času
- Diskutuje se legislativně konformní cesta, jak reálně nové požadavky vyžadovat až od dubna 2013
- Do té doby budou kontrolní orgány fungovat spíše jako poradní (dle vyjádření MPO v HN, 10. října 2012)

Skutečná implementace legislativy v praxi

- Informační kampaň vůči povinným subjektům a veřejnosti
- Vzdělávání profesních skupin a stavebního sektoru
- Zajištění souladu správní praxe podle stavebního zákona a požadavků zákona o hospodaření energií
- Zavedení (znovuotevření) finančních nástrojů na podporu přechodu k budovám ve vysokém energetickém standardu

Finanční podpora úspor energie v budovách

- Dobrá zkušenost s programy Nový panel, Zelená úsporám, Operační program Životní prostředí
- Debatuje se o využití výnosů z aukcí povolenek v rámci EU ETS v obchodovacím období 2013–2020
- Vláda připravuje priority a operační programy pro čerpání evropských fondů v programovacím období 2014–2020
- Možnost financování dodavateli energie (implementace směrnice o energetické účinnosti po roce 2014) ?

Makroekonomické přínosy finančního nástroje

- Dobře nastavený program je pro stát ekonomicky výhodný:
 - na investovanou 1 mld. Kč stát získá na daních zpět 0,97 až 1,21 mld. Kč
 - zároveň indukuje ekonomický růst 2,13 až 3,59 mld. Kč
 - srovnaj s efektem endogenních výdajů státu (dopad na růst HDP 0,60 mld. Kč, tedy 3,5x až 6x nižší)
 - studie M. Zámečnicka, T. Lhotáka s oponenturou L. Niedermayera
- Absorbční kapacita programu 100 mld. Kč mezi 2013–2020
- Roční investice státu 10 až 12 mld. Kč přinese příspěvek k ekonomickému růstu až 1% HDP

Ministerstvo pro místní rozvoj

- Program Jessica: v roce 2013 600 mil. Kč na nízkoúročené půjčky ve městech s Integrovaným plánem rozvoje (IPRM)
- Program Panel 2013: v roce 2013 210 mil. Kč na nízkoúročené půjčky pro renovaci bytových domů
- Od roku 2014: Úvaha tyto programy využít i pro Strukturální fondy EU – alokace 2 mld. Kč ročně a dofinancování dalších 2 mld. ročně půjčkou EIB (?)
- Ale nic není jasné – ve vládním materiálu (návrh Dohody o partnerství) se mluví o dvou operačních programech: Integrovaný regionální operační program (IROP) pod MMR a Operační program Životní prostředí (OPŽP) pod MŽP

Ministerstvo životního prostředí

- .. Operační program Životní prostředí (?)
- Pokračování programu Zelená úsporám (!!)
- Financování z výnosů dražeb emisních povolenek, při konzervativní ceně povolenky alokace 26 mld. Kč do 2020
- MŽP program připravuje, aby jej vyhlásilo v 1.Q 2013 a žádosti byly přijímány po létě 2013 (?)
- Předvídaná alokace jak pro soukromé rezidenční budovy, tak pro veřejné budovy

ŠANCE
PRO BUDOVY

CENTRUM
PASIVNÍHO
DOMU

Příklad na závěr - rodinný dům Újezd u Brna

ŠANCE
PRO BUDOVY

Děkuji za vaši pozornost

Mgr. Petr Holub
petr.holub@sanceprobudovy.cz
604 177 711

koordinátor Šance pro budovy

www.sanceprobudovy.cz